

J. H. CERILLES STATE COLLEGE

Mati, San Miguel, Zamboanga del Sur

SCHOOL OF ARTS AND SCIENCES
Bachelor of Arts in Political Science

REPORT

on

**Exploratory Focus Group Discussions (FGDs) of Barangay Calube,
identifying specific community and barangay council needs**

Conducted by:

WENDEL A. RAGUSTA, JR

&

KENN MARK M. EDULAN

BAPoS Faculty

April 2025

Statement of the Problem (SOP)

This aims to explore the lived experiences and perceptions of participants regarding the phenomenon under investigation through a phenomenological lens. Specifically, it seeks to answer the following questions:

- 1. What are the participants’ lived experiences related to the phenomenon being studied?
- 2. How do the participants interpret and describe the factors that shaped or influenced their experiences?
- 3. What insights and recommendations do participants offer based on their experiences regarding the improvement, sustainability, or development of the situation being studied?

FOCUS GROUP DISCUSSION (FGD) TRANSCRIPT

Title: Lived Experiences and Perspectives of Barangay Council Members in their Governance Roles
Date: April 14, 2025
Venue: Barangay Hall, Barangay Calube, Municipality of San Miguel, Zamboanga del Sur
Duration: 1 hour and 30 minutes

Participants:

- Moderator (MOD)
- Barangay Captain (CAPT)
- Barangay Secretary (SEC)
- Barangay Treasurer (TREAS)
- Kagawad 1 (K1)
- Kagawad 2 (K2)
- SK Chairperson (SK)

I. Opening Section

MOD: Maayong adlaw kaninyong tanan. Salamat sa inyong pag-apil sa atong Focus Group Discussion karon. Ang tumong ani nga panag-istoryahanay mao ang pagsabot sa inyong mga kasinatian isip mga opisyal sa barangay—unsaon ninyo pagdala sa inyong mga responsibilidad, unsay inyong mga hagit, ug unsay inyong panan-aw sa serbisyo publiko. Walay tama o sayop nga tubag, gusto lang namo makuha ang inyong tinuod nga mga kasinatian ug opinyon.

CAPT: Maayong adlaw sad. Nalipay mi nga makahatag ug inputs. Makapahimangno sab ni sa among trabaho.

SEC: Oo, maayo ni nga lakang aron makita kung asa pa mi pwede mag-improve.

MOD: Salamat, sugdan nato sa pagpaila. Pwede ba nato ipaila gamay ang atong kaugalingon ug unsang posisyon ninyo sa barangay?

CAPT: Ako si Captain Baterna, Barangay Captain sukad 2023, ug karon akong ikaduhang termino.

SEC: Ako si Ms Borja, Barangay Secretary, duha na ka tuig ko nga nagserbisyo.

TREAS: Ako si Germania, Barangay Treasurer sukad 2019.

K1: Ako si Kagawad Baab, naka-assign sa Committee on Peace and Order.

K2: Ako si Kagawad Conchita, sa Committee on Health and Sanitation.

SK: Ako si Jean Irish, SK Chairperson, bag-o lang napili niadtong 2023.

II. Main Discussion

A. Experiences and Responsibilities

MOD: Unsa inyong kasinatian isip opisyal sa barangay? Giunsa ninyo pagtan-aw sa inyong papel?

CAPT: Daghan gyud ang responsibilidad. Dili lang trabaho, kundili serbisyo sa katawhan. Usahay, bisan personal nga oras, maapektuhan kay kinahanglan pirmi magamit kung naay problema sa barangay. Ang stress

usahay moabot, pero makita nimo ang kalipay sa mga tawo nga natabangan nimo. Makahatag pud kini og sense of fulfillment, labi na kung makita nimo nga ang mga programa nga imong gi-implement makatabang sa katawhan.

SEC: Sa akong part, daghan kaayong papeles. Ang minutes, ordinansa, ug sulat, kinahanglan tarongon og file. Pero usahay lisod kay kulang mi sa storage ug klarong record system. Daghan kaayong papel ang nagtapok, ug kung magkinahanglan ug dokumento, usahay maglisod mi'g pangita. Ang challenge pud, usahay mawala ang focus sa uban nga urgent nga tasks kay daghan kaayong documents nga kinahanglan i-manage.

TREAS: Pareho pud sa akoo. Ang financial records usahay magtapok kay daghan kaayong transactions. Dili sayon mag-file kung walay klarong sistema. Mas maayong kung naa tay digital system para mas sayon retrieval ug klaro ang accountability. Usahay moabot ang pressure kung kinahanglan magpresent og report sa council ug sa auditors, unya kulang ang klarong documents.

K1: Mao gyud. Kung magkinahanglan mi ug kopya sa ordinansa o minutes, usahay maglisod mi'g pangita. Dili tungod kay wala, pero tungod kay daghan papel nga nagtapok. Sa peace and order, importante kaayo nga updated ang records para dali makahatag ug report kung naay pangutana gikan sa barangay residents' o police. Usahay, kung naay kaso sa tanod, maglisod pud mi og retrieve sa previous records.

K2: Sa health side pud, importante kaayo nga naa tay dokumentasyon. Ang mga reports sa health programs ug sanitation kinahanglan ma-record ug ma-archive para sa evaluation ug future planning. Kung dili klaro ang record-keeping, lisod pud i-track ang progress sa mga programa ug unsay mga kinahanglan i-improve.

MOD: So, mura'g naa moy common challenge sa record management?

SEC: Oo, mao gyud. Basin kinahanglan og training ug system nga digital. Mas dali pud ma-monitor ang tanan kung updated ang records. Mas sayon pud kung maka-access ta sa mga reports bisan asa kay computerized na.

TREAS: Sakto. Ug kung naa pud online access, mas transparent ang tanan. Ang katawhan ug stakeholders maka-monitor pud sa financial reports ug uban pang dokumento.

CAPT: Ako pud ganahan nga mas ma-empower ang tanang kagawad ug staff. Kung kahibalo sila sa sistema, mas smooth ang pag-implement sa projects. Dili lang sa secretary o treasurer ang responsibility; teamwork pud dapat.

K1: Usahay maglisod pud ang mga bag-ong kagawad sa pag-manage sa records, labi na kung wala pa training. Busa, kinahanglan gyud naay orientation o refresher training para sa tanan.

K2: Agree ko. Sa health ug sanitation programs, kung klaro ang record-keeping, mas dali pud makuha ang feedback gikan sa community. Ug maklaro pud kung unsa ang priority programs kada tuig.

SK: Sa youth side, importante pud nga naay records sa mga activities ug outputs. Para sa evaluation ug planning sa future programs, mahibalo mi unsay epektibo ug unsay dili.

MOD: Mao ba. Sa inyong panan-aw, unsa pa inyong mga challenges bahin sa responsibilities?

CAPT: Ang challenge pud, usahay personal ang priorities sa uban. Kung dili motivated, usahay delay ang report o action. Dili lang system, apil pud ang attitude sa pagdala sa responsibilidad.

SEC: Sakto. Ang human factor dako kaayo ug epekto sa efficiency. Busa kinahanglan supportive ang tanan ug committed sa ilang role.

TREAS: Usahay pud ang work pressure makalangan sa accuracy. Pero kung organized ang system, mas dali ma-manage bisan daghan ang trabaho.

K1: Importante pud nga transparent ang tanan. Ang mga tanod ug volunteers kinahanglan kabalo unsa ilang role ug responsibilidad, ug unsa ang system sa reporting.

MOD: Salamat sa inyong pag-share. Klaro kaayo nga record management, teamwork, ug accountability mao ang pinaka-core sa inyong daily responsibilities.

B. Decision-Making and Sessions

MOD: Unsa inyong kasinatian sa council sessions o miting? Giunsa ninyo pagpanday sa mga desisyon?

CAPT: Usually, magpatawag ko ug regular session. Pero usahay, moabot ang problema nga walay agenda, mao nga usahay maglibog unsay sunod buhaton. Usahay, ang mga kagawad moabot nga wala kaayo preparasyon, unya maglisod mi ug stick sa schedule.

K2: Tinood. Usahay sad, walay klarong process kung kinsa ang mo-motion o unsaon ang voting. Magsagol-sagol lang ug istorya. Usahay, ang topic sa discussion lahi ra sa gi-announce sa agenda, mao nga mas lisod mag-focus sa desisyon.

TREAS: Pero kung magkasabot mi tanan, maayo man ang dagan. Pero kung daghan opinyon, medyo chaotic. Usahay, ang disagreement kay personal o political, unya usahay malibog ang flow sa session. Kung dili moderate, ang mga decision mahimong delayed.

SK: Ako pud, murag wala ko kaayo kabalo sa parliamentary procedure. Dapat unta naay orientation ana aron mas formal ug organisado. Usahay, dili pud klaro kung unsaon pag-approve sa resolutions, o kung unsa ang sequence sa discussion ug voting.

K1: Sakto. Usahay moabot ang tension sa session labi na kung conflict sa opinion sa kagawad. Ang klaro nga process makatabang para dili personal ang desisyon, kundi sa interest sa barangay.

MOD: So, it seems nga usa sa mga kinahanglan nga aspeto ang proper parliamentary process, sakto ba?

CAPT: Oo, kinahanglan gyud. Para malikayan ang kalibog ug aron dokumentado ang tanang desisyon. Kung klaro ang procedure, mas smooth ang session ug dali masabtan sa tanan unsay final decision.

K2: Mas maayo pud kung naa tay mga rules sa discussion, sama sa time limit kada speaker. Usahay, daghan mo-talk ug magpadayon ang debate, unya mawala ang focus sa goal sa meeting.

SEC: Naa pud challenge sa documentation. Kung walay klarong parliamentary flow, lisod pud i-record ang minutes. Usahay kulang ang detalye sa final decision o motions, unya maglibog ang mga staff kung unsa ang buhaton sunod.

TREAS: Sakto. Ug usahay, kung walay agenda o formal structure, ang discussion mahimong subjective ug dili base sa evidence o data. Mas maayo kung naa tay structured approach, unya ang decision naka-base sa facts ug priority sa barangay.

SK: Para sa SK, importante pud nga mahibalo ko sa flow sa session aron ang youth concerns ma-present ug maprubahan formal. Kung walay klaro nga process, usahay dili maapil ang opinion sa youth o sa mga marginalized sector.

K1: Ug mas maayo kung mag-practice pud ta sa proper meeting conduct. Pwede nato i-rotate ang facilitation, para ang tanan kabalo unsaon pag-lead sa session ug unsaon pag-handle sa disagreements.

MOD: Klaro kaayo nga proper parliamentary procedure dili lang para sa formality, kundi para sa transparency ug accountability pud sa council decisions. Sa inyong panan-aw, unsa pa ang pwedeng i-improve aron mas formal ug epektibo ang sessions?

CAPT: Orientation ug training sa kagawad ug SK labi na sa mga bag-ong miyembro. Klaro nga agenda, pre-distributed documents, ug pre-discussion preparation. Ug teamwork pud sa council para mas efficient ang flow.

K2: Pwede pud naay evaluation sa session kada meeting. Kung unsay maayo ug unsay dapat i-improve, ma-reflect sa sunod nga meeting.

TREAS: Ug ang minutes dapat klaro ug detailed. Dapat naa ang motion, seconding, voting results, ug action points. Para ang tanan kabalo unsa ang follow-up.

SEC: Pwede sab mag-adopt og visual tracking system, sama sa whiteboard or projector, para klaro ang agenda, discussion points, ug final decisions. Mas interactive ug mas sayon sabton sa tanan.

SK: Mas maayo pud kung naa coordination sa youth officers aron ang mga programa sa kabataan ma-prioritize ug masabtan sa tanan.

MOD: Daghang salamat sa inyong insights. Klaro kaayo nga procedural knowledge, preparation, ug documentation mao ang core sa epektibong council sessions.

C. Barangay Development Planning

MOD: Unsa inyong proseso sa paghimo sa Barangay Development Plan?

K1: Kasagaran, among basehan kay mga reklamo sa mga tawo o mga proyekto nga gusto nilang ipa-prioritize. Kung urgent ang problema, mao dayon among gi-address. Pero usahay kulang pud ang datos, unya di masiguro kung aligned ba sa long-term plan sa barangay.

SEC: Dili gyud sayon. Wala pa mi'y full training unsa gyud ang step-by-step nga proseso. Kasagaran reactive lang—kung unsay urgent, mao dayon among himoon. Usahay, kung naay health or sanitation concerns, unya naay peace and order issue, lisod i-balance unsay unahon.

TREAS: Ang budget planning pud usahay maglisod mi kung walay updated data gikan sa munisipyo. Kung dili updated ang population o financial data, usahay dili sakto ang allocation sa mga programa. Usahay, kailangan pa mi mo-verify sa reports gikan sa municipal planning office.

K2: Dapat unta naa tay coordination sa Local Development Council para makita nato kung unsay alignment sa municipal plan. Kay kung independent lang ang plano sa barangay, usahay dili consistent sa larger municipal strategies. Kung mag-coordinate ta, mas klaro kung unsa ang priority projects ug mas efficient ang utilization sa resources.

CAPT: Sakto. Ang among planning usahay kulang sa datos. Gusto unta namo ma-strengthen ang participatory approach. Mas maayo kung mas daghan ang involved sa planning process, labina ang mga sectoral representatives, youth, ug community leaders.

MOD: Pwede nimo i-elaborate unsaon ninyo pag-involve ang mga residente sa planning?

SEC: Kasagaran, naay consultation ug barangay assemblies. Pero usahay, dili tanan maka-apil, labi na ang mga busy o marginalized. Kung naa tay systematic approach, mas daghan ang ma-involve. Ang suggestion pud kay mag-conduct og household survey or priority ranking para mahibalo unsa gyud ang concern sa katawhan.

K1: Sa peace and order, kasagaran ako mo-monitor sa concerns sa residents. Kung naa tay data sa incident reports, mas ma-prioritize ang mga security programs. Kung wala data, mag-base lang mi sa hearsay, unya basin dili aligned sa actual need.

K2: Sa health programs, kinahanglan pud updated ang statistics—immunization coverage, dengue cases, sanitation compliance. Kung dili updated, lisod ma-plan ang interventions. Mas maayo nga naay baseline data ug monitoring system.

TREAS: Ug kung mag-budget, kinahanglan klaro ang priority projects ug estimated cost. Kung walay datos, usahay sobra ang gasto sa less important projects, unya kulang sa mas urgent nga programa.

CAPT: Gusto pud nako mas strengthen ang participatory approach. Ang residents, kagawad, SK, ug committees kinahanglan ma-involve sa planning. Para kung ma-implement ang projects, naa silay sense of ownership. Dili lang mi sa council ang nag-decide.

SK: Ako, sa youth side, gusto ko nga ma-involve ang kabataan sa planning. Pwede mag-hold og focus group sa youth para makuha ang ilang ideas sa education, livelihood, sports, ug social programs. Kung proactive ang involvement, mas motivated ang youth sa implementation.

MOD: Sa inyong panan-aw, unsa pa ang kulang sa existing planning system sa barangay?

SEC: Training sa step-by-step planning ug documentation. Usahay, kabalo mi unsa ang projects, pero dili kaayo klaro unsaon pag-prioritize ug pag-monitor.

TREAS: Data management pud. Kung updated ang data, mas dali ang evidence-based planning. Mas klaro ang justification sa projects, ug transparent ang allocation sa budget.

K1: Coordination sa committees ug LGU. Kung independent ang projects, usahay overlap ang programs o kulang ang efficiency. Kung mag-coordinate, ma-maximize ang resources ug efforts.

K2: Evaluation ug monitoring system. Kung naay feedback kada quarter or semester, mas makita unsay epektibo ug unsay dili. Kung wala monitoring, basin repeat lang ang same issues kada tuig.

CAPT: Unta pud, mas proactive ang barangay sa long-term planning. Dili lang immediate needs ang tan-awon, kundi unsa ang vision sa barangay in five or ten years.

SK: Ug ang youth programs kinahanglan integrated sa overall barangay plan. Dili isolated, para sustainable ang impact sa kabataan.

MOD: Klaro kaayo nga evidence-based, participatory, ug coordinated approach ang core sa effective Barangay Development Planning. Daghang salamat sa inyong detailed insights.

D. Community Issues and Youth Involvement

MOD: Unsa inyong kasinatian sa pag-atubang sa mga social issues, sama sa kabataan nga nakasala sa balaod o mga pamilya nga naa sa krisis?

K2: Naay pipila ka kaso sa CICL sa among barangay. Kasagaran tungod sa kahirapan ug barkada. Usahay, ang kabataan wala’y proper guidance sa pamilya, unya dali ra ma-influence sa peer pressure.

CAPT: Ang problema, human sa blotter o intervention, wala nay follow-up. Dapat unta adunay moral ug spiritual reinforcement, dili lang punishment. Ang mga kabataan kinahanglan ma-reintegrate sa community ug ma-guide sa positive activities.

SEC: Naa man tay barangay-based rehabilitation, pero kulang sa guidance counselor o trained staff. Ang behavioral intervention okay ra, pero usahay dili kompleto ang support sa moral ug spiritual side. Kung kulang, balik-balik lang ang problema.

SK: Ako, sa SK, nagplano nga maghimo og youth awareness program aron matabangan ang mga kabataan nga malikayan ang bisyo ug krimen. Gusto nako nga proactive ang approach, dili lang reactive sa problema. Maghimo mi og mentorship, sports, ug livelihood programs para sa youth.

K1: Sakto. Prevention mas maayo kaysa cure. Ang paghatag ug activities nga constructive, maka-keep sa kabataan nga busy ug productive. Kung walay activities, dali sila ma-draw sa bisyo ug illegal na activities.

TREAS: Usahay pud, ang pamilya mismo naa sa crisis. Ang poverty, domestic violence, ug broken family structures maka-apekto sa moral development sa kabataan. Dili lang ang intervention sa barangay ang kinahanglan, kundi holistic support gikan sa social services.

K2: Sa health side, naay mga kabataan nga affected sa malnutrition ug mental health issues. Kung dili ma-address, mahimong factor sa delinquent behavior. Ang integration sa health, education, ug social programs importante kaayo.

CAPT: Daghan pud problema ang CICL tungod kay limited ang knowledge sa youth sa moral ug social responsibility. Dapat naa tay continuous orientation sa values formation ug life skills.

SK: Pwede pud nga i-partner ang SK sa schools ug NGOs para sa youth programs. Mag-conduct mi og seminars on leadership, ethics, and civic responsibilities. Mas maayo kung ma-integrate ang learning sa daily activities sa youth.

MOD: Nindot kaayo. Sa inyong panan-aw, unsa pa ang dapat buhaton aron ang barangay mahimong proactive sa pagtabang sa kabataan?

K1: Strengthen ang coordination sa tanod, volunteers, ug SK. Kung dali ang reporting ug monitoring sa youth issues, mas dali pud ma-intervene ang mga kabataan.

K2: Mas maayo pud kung naa budget allocation for youth development programs. Usahay, walay pundo para sa sports, trainings, ug outreach activities.

SEC: Maghimo og database sa at-risk youth. Kung updated ang records, dali ma-track ang progress sa interventions ug mas dali i-evaluate unsa ang epektibo.

TREAS: Ug kung naa klaro nga monitoring, ma-assess nato ang impact sa interventions. Kung dili, balik-balik lang ang same issues.

CAPT: Unta pud, mas daghan ang community participation. Ang mga parents ug neighbors makatabang sa guidance sa kabataan. Ang communal support dako kaayo ug epekto.

SK: Ako pud ganahan nga mahatagan ug voice ang youth sa planning sessions. Para ang ilang panginahanglan ma-apil sa overall barangay plan, dili lang sila passive beneficiaries.

MOD: Klaro kaayo nga holistic approach—moral guidance, preventive programs, youth participation, ug community support—mao ang kinahanglan para mas epektibo ang intervention sa CICL ug kabataan.

K1: Sakto. Dili lang punishment ang solusyon, kundi development, mentorship, ug positive engagement.

K2: Ang goal pud, ma-break ang cycle of crime ug neglect, ug ma-empower ang kabataan nga mahimong responsible citizens.

TREAS: Ang evaluation ug feedback mechanisms kinahanglan regular. Mas klaro ang improvement ug mas dali ma-identify ang gaps sa programs.

CAPT: Unta pud, naay long-term vision ang barangay sa youth development. Dili lang temporary activities, kundi sustainable programs nga maka-transform sa kinabuhi sa kabataan.

SK: Ug mas maayo kung ang youth mahimong partners sa governance. Dili lang participants sa activities, kundi active contributors sa solutions.

MOD: Daghang salamat sa inyong inputs. Klaro kaayo nga proactive, holistic, ug participatory ang approach nga angay sa pagtabang sa kabataan ug pag-address sa community issues.

E. Reflections and Hopes

MOD: Sa inyong panan-aw, unsa inyong gusto nga ipauswag sa barangay system karon?

TREAS: Para sa akua, pinaka-importante ang record management ug financial transparency. Kung digital na ang sistema, mas sayon ug klaro ang retrieval sa documents, ug mas dali pud ma-monitor ang transactions. Mas accountable pud ang tanang opisyal kung naa’y klarong digital record.

SEC: Sakto ka, Treas. Para sa documentation ug reporting, kinahanglan pud og training. Daghan gyud kaayong papeles nga kinahanglan ma-organize ug ma-file. Kung klaro ang sistema, mas efficient ang trabaho ug mas daghan ang ma-accomplish.

CAPT: Gusto pud nako nga mas mapaligon ang leadership ug moral values sa council. Kinahanglan magtinabangay tanan, dili magpartido-partido. Kung united ang team, mas dali ang pag-decide ug mas epektibo ang mga programa.

K2: Mas lig-on nga coordination sa SK ug committees. Usahay, nagkalisod ang mga programs kay dili synchronized ang efforts. Kung regular ang coordination ug clear ang roles, mas smooth ang implementation sa mga projects.

SK: Para sa youth, gusto ko nga mas tagaan ug voice ang kabataan sa mga planning sessions. Dili lang sila passive beneficiaries; kinahanglan sila active participants. Kung involved ang youth sa decision-making, mas motivated sila ug mas responsable sa ilang community.

K1: Ug unta mas ma-empower ang mga barangay tanod ug volunteers. Sila ang frontline sa peace and order. Kung trained ug supported sila, mas dali nila ma-handle ang community concerns ug mas organized ang response sa problema.

MOD: Nindot kaayo inyong mga panan-aw. Sa inyong kasinatian, unsa pa inyong gustong i-improve sa governance aside sa records, coordination, ug youth involvement?

CAPT: Unta mas proactive ang barangay sa long-term planning. Dili lang immediate needs ang tan-awon, kundi unsa ang vision sa barangay sa sunod lima o napulo ka tuig. Ang sustainable development plans importante para ma-address ang root causes sa problema sa community.

SEC: Mas maayo pud kung naay monitoring ug evaluation system kada project. Kung ma-assess nato ang success ug failures, ma-improve nato ang future interventions. Dili lang project completion ang goal, kundi tangible impact sa katawhan.

TREAS: Transparency sa financial and operational decisions. Kung klaro ang allocation ug expenses, mas trust sa barangay residents ug stakeholders. Mas motivated pud ang staff ug kagawad sa ilang trabaho kung makita nga accountable ang tanan.

K2: Para sa health ug social programs, kinahanglan updated ang data ug reports. Kung naay baseline data, mas dali ang evidence-based decision making. Mas klaro kung unsay priority interventions ug unsay mas effective nga strategies.

SK: Unta pud ang youth programs mahimong integrated sa overall barangay development. Dili isolated activities, kundi aligned sa community goals. Mas sustainable ug mas dako ang epekto kung integrated ang efforts.

K1: Ang empowerment sa community volunteers ug leaders. Kung kabalo sila sa roles ug responsibilities, mas dali ang execution sa programs. Mas active ang participation sa community ug mas accountable ang tanan.

CAPT: Kinahanglan pud og capacity building ug continuous learning para sa tanang opisyal. Labi na sa bag-ong kagawad ug SK officers, aron mas prepared sila sa leadership challenges.

SEC: Usahay, kulang pud ang feedback mechanism. Ang residents ug beneficiaries kinahanglan maka-express sa ilang opinion, para mas responsive ang barangay sa ilang needs.

TREAS: Ug ang moral ug spiritual development sa council members ug community. Kung values ug ethics consistent sa actions, mas sustainable ang governance ug mas respectful ang community sa mga lider.

MOD: Klaro kaayo nga holistic approach—record management, transparency, youth and volunteer engagement, proactive planning, capacity building, ug moral development—mao ang inyong vision sa barangay governance.

CAPT: Sakto. Ang goal, united, efficient, transparent, ug responsive ang barangay system. Para ang serbisyo sa katawhan dili lang temporary, kundi long-term ug sustainable.

SK: Ug gusto pud nako nga ang youth mahimong partners sa governance. Dili lang participants sa activities, kundi active contributors sa solutions ug programs.

K2: Ang tanan kinahanglan magtinabangay. Kung strong ang collaboration, ang tanan challenges mas dali ma-address ug mas daghan ang ma-achieve nga positive impact sa barangay.

MOD: Daghang salamat sa inyong inputs. Klaro kaayo nga inyong vision ug hopes naka-focus sa improving governance, empowering community, and sustainable development.

III. Closing Section

MOD: Salamat kaayo sa inyong aktibong pag-apil sa FGD. Ang inyong mga kasinatian ug insights makatabang pag-ayo sa pagpalambo sa barangay governance.

CAPT: Daghang salamat pud. Unta mahatagan og aksyon ang mga isyung among gi-share.

SEC: Salamat, maayo ning platform para makapahayag mi sa among mga tinuod nga kahimtang.

SK: Daghang salamat, makatabang ni nga mas masabtan ang side sa youth.

MOD: Salamat kaayo. Mao ra to ang atong panag-istoryahanay. Daghang salamat sa inyong panahon ug partisipasyon.

Thematic Book

Codes	Code Clusters	Subthemes	Theme SOP 1: Lived Experiences	Theme SOP 2: Factors Influencing Experiences	Theme SOP 3: Insights / Recommendations / Sustainability	Significant Statements
Paper filing, document retrieval issues, storage limitations	Challenges in record organization	Record organization challenges	Records Management	Organizational Challenges	Improved Document Management	“Daghan kaayong papeles ang nagtapok... maglisod mi’g pangita.” – SEC
Financial report accuracy, pressure to produce reports	Documentation and accountability	Importance of accurate record-keeping	Records Management	Accountability & Reporting Pressure	Accurate Record-Keeping Systems	“Usahay moabot ang pressure kung kinahanglan magpresent og report... kulang ang klarong documents.” – TREAS
Digital system, easy access, transparency	Technological support	Need for digital tools	Records Management	Technology Availability	Adoption of Digital Tools	“Mas maayong kung naa tay digital system para mas sayon retrieval ug klaro ang accountability.” – TREAS
Training, orientation, refresher courses	Capacity building	Skills development for staff and officials	Records Management	Knowledge & Skills Gap	Staff & Official Training Programs	“Usahay maglisod pud ang mga bag-ong kagawad... kinahanglan gyud naay orientation o refresher training.” – K1
Teamwork, shared responsibility	Collaboration	Empowerment and role clarity	Records Management	Teamwork Dynamics	Role Clarification & Collaboration	“Ganahan ko nga mas ma-empower ang tanang kagawad... mas smooth ang pag-implement sa projects.” – CAPT

Agenda clarity, voting process, motions	Session procedures	Decision-making process	Basic Parliamentary Procedure	Procedural Knowledge & Clarity	Standardized Session Processes	“Usahay, walay klarong process kung kinsa ang motion o unsaon ang voting.” – K2
Conflict resolution, session flow	Managing disagreements	Handling conflicts in sessions	Basic Parliamentary Procedure	Conflict Dynamics	Conflict Resolution Mechanisms	“Kung daghan opinyon, medyo chaotic... personal o political ang disagreement.” – TREAS
Knowledge gaps in procedure	Skills and orientation	Need for parliamentary training	Basic Parliamentary Procedure	Skills Deficiency	Parliamentary Training & Orientation	“Wala ko kaayo kabalo sa parliamentary procedure. Dapat unta naay orientation.” – SK
Structured agenda, documentation	Procedural improvement	Ensuring transparent minutes	Basic Parliamentary Procedure	Process Documentation	Clear & Detailed Minutes	“Ang minutes dapat klaro ug detailed... motion, seconding, voting results, ug action points.” – TREAS
Evaluation of sessions, rules	Continuous improvement	Institutionalizing good practices	Basic Parliamentary Procedure	Session Reflection & Evaluation	Institutionalized Good Practices	“Pwede naay evaluation kada meeting aron makita unsay maayo ug unsay dapat i-improve.” – K2
Community consultation, baseline data	Participatory planning	Inclusive planning process	BDP Creation	Community Engagement	Participatory Planning	“Mas maayo kung mas daghan ang involved... sectoral representatives, youth, ug leaders.” – CAPT
Coordination with Municipal Council	Intergovernmental alignment	Aligning BDP with	BDP Creation	Government	Alignment with Municipal Plans	“Kinahanglan coordinatio

		municipal plans		Coordination		n sa Local Development Council para makita ang alignment sa municipal plan.” – K2
Budget allocation, priority projects	Resource management	Evidence-based financial planning	BDP Creation	Resource Constraints	Evidence-Based Planning	“Kung dili updated ang population o financial data, dili sakto ang project allocation.” – TREAS
Training in planning process	Capacity building	Skills in systematic planning	BDP Creation	Knowledge & Skills Gap	Staff Training in Planning	“Kabalo mi unsay projects, pero dili klaro unsaon pag-prioritize ug pag-monitor.” – SEC
Monitoring & evaluation, data tracking	Project evaluation	Continuous improvement of BDP	BDP Creation	Monitoring Capacity	Continuous Monitoring & Evaluation	“Kung naay monitoring kada quarter, mas klaro unsay epektibo ug unsay dili.” – K2
Youth engagement, mentoring programs	Holistic support for CICL	Prevention and guidance	CICL Programs	Youth Program Planning	Preventive & Mentoring Programs	“Maghimo og youth awareness program aron malikayan ang bisyo ug krimen.” – SK
Family support, socio-economic factors	Contextual challenges	External influences on CICL	CICL Programs	Socio-Economic Factors	Family & Social Support Initiatives	“Ang poverty, domestic violence, ug broken family structures maka-apekto sa kabataan.” – TREAS
Moral and spiritual guidance	Values development	Reintegration and rehabilitation	CICL Programs	Rehabilitation Needs	Moral & Spiritual Reinforcement	“Human sa intervention , wala nay follow-up. Dapat naay moral ug spiritual reinforcement.” – CAPT

Coordinated response, volunteer roles	Community involvement	Multi-stakeholder approach	CICL Programs	Coordination Challenges	Multi-Stakeholder Response	“Strengthen ang coordinatio n sa tanod, volunteers, ug SK para dali ma-intervene ang youth issues.” – K1
Database, monitoring, evaluation	Systematic tracking	Evidence-based interventions	CICL Programs	Data Availability	Use of Tracking & Evaluation Systems	“Maghimo og database sa at-risk youth para dali ma-track ang progress.” – SEC
Transparency, ethical conduct, leadership	Governance culture	Moral and ethical responsibility	Leadership, Morale, Values	Leadership Practices	Ethical & Transparent Governance	“Gusto nako mapaligon ang leadership ug moral values sa council.” – CAPT
Team unity, human factor	Governance dynamics	Council morale	Leadership, Morale, Values	Human Dynamics	Team Unity & Morale	“Ang human factor dako kaayo ug epekto sa efficiency.” – SEC
Cooperative decision-making	Leadership cohesion	Effective governance	Leadership, Morale, Values	Decision-Making Process	Collaborative Leadership	“Kung united ang team, mas dali ang decision-making.” – CAPT
Spiritual and moral grounding	Value reorientation	Cultural integrity	Leadership, Morale, Values	Values & Beliefs	Moral & Spiritual Development	“Kinahangl an moral ug spiritual developmen t sa council.” – TREAS
Shared accountability	Shared responsibility	Collective leadership	Leadership, Morale, Values	Role Clarity	Shared Responsibility & Teamwork	“Dili lang secretary o treasurer ang responsible; teamwork dapat.” – CAPT
Community engagement, youth participation	Citizen participation	Collaboratio n with stakeholders	Communit y Participatio n & Volunteer Empowerm ent	Participatio n Levels	Inclusive Community Engagement	“Ang youth programs dapat integrated sa overall developmen t plan.” – SK

Volunteer empowerment	Capacity enhancement	Strengthening volunteer roles	Community Participation & Volunteer Empowerment	Empowerment	Volunteer Capacity-Building	“Unta mas ma-empower ang tanod ug volunteers.” – K1
Committee alignment	Inter-committee collaboration	Strengthening institutional coordination	Community Participation & Volunteer Empowerment	Coordination	Strengthened Committee & SK Alignment	“Mas lig-on nga coordination sa SK ug committees.” – K2
Community support	Social cohesion	Strengthened community involvement	Community Participation & Volunteer Empowerment	Community Support	Enhanced Communal Support	“Ang communal support dako kaayo ug epekto sa kabataan.” – CAPT
Active community role	Public accountability	Shared governance	Community Participation & Volunteer Empowerment	Participation & Accountability	Active Citizen Participation	“Mas active ang participation sa community ug mas accountable ang tanan.” – K1
Filing, clarity, templates, structured reporting	Technical writing	Documentation skills and reporting	Technical Writing & Documentation	Writing Challenges	Structured Reporting & Templates	“Usahay kulang ang detalye sa final decision, unya maglibog ang staff unsay next step.” – SEC
Digital system for reports	Tech-supported documentation	Digital documentation	Technical Writing & Documentation	Technology Use	Digital Documentation System	“Mas maayong naay digital system para klaro ang accountability.” – TREAS
Detailed minutes	Transparent reporting	Accurate documentation	Technical Writing & Documentation	Recording Challenges	Clear & Detailed Minutes	“Ang minutes dapat klaro ug complete.” – TREAS
Visual tracking (whiteboard/projector)	Clarity tools	Organized session flow	Technical Writing & Documentation	Organizational Tools	Visual Tracking Systems	“Pwede mag-adopt og visual tracking system para klaro ang agenda ug decisions.” – SEC

Updated records	Data accuracy	Consistency in documentation	Technical Writing & Documentation	Data Accuracy	Record Updates & Monitoring	“Mas dali ma-monitor ang tanan kung updated ang records.” – SEC
-----------------	---------------	------------------------------	-----------------------------------	---------------	-----------------------------	---

This presents the findings of the study on the lived experiences and perceptions of barangay officials and SK members regarding governance practices, using a phenomenological approach. It is structured according to the three research objectives: (1) participants’ lived experiences, (2) factors shaping those experiences, and (3) participants’ insights and recommendations.

Theme 1: Records Management

Lived Experiences:

Participants reported challenges with paper filing, document retrieval, and storage limitations:

“Daghan kaayong papeles ang nagtapok, ug kung magkinahanglan ug dokumento, usahay maglisod mi’g pangita.” – SEC

They also felt pressure in producing accurate financial reports due to incomplete documentation:

“Usahay moabot ang pressure kung kinahanglan magpresent og report sa council ug sa auditors, unya kulang ang klarong documents.” – TREAS

Factors Shaping Experiences:

The difficulties were influenced by:

- **Organizational challenges:** Limited physical storage.
- **Knowledge & skills gaps:** Lack of training for new officials.
- **Technology availability:** Absence of digital systems.

“Usahay maglisod pud ang mga bag-ong kagawad sa pag-manage sa records... kinahanglan gyud naay orientation o refresher training.” – K1

“Mas maayong kung naa tay digital system para mas sayon retrieval ug klaro ang accountability.” – TREAS

Insights and Recommendations:

- Adopt digital filing systems for efficient retrieval and transparency.
- Conduct regular orientation and refresher training for staff and officials.

“Mas maayong kung naa tay digital system para mas sayon retrieval ug klaro ang accountability.” – TREAS

Theme 2: Basic Parliamentary Procedure

Lived Experiences:

Participants described unclear agendas, chaotic sessions, and lack of procedural knowledge:

“Usahay sad, walay klarong process kung kinsa ang mo-motion o unsaon ang voting. Magsagol-sagol lang ug istorya.” – K2

“Ako pud, murag wala ko kaayo kabalo sa parliamentary procedure. Dapat unta naay orientation aron mas formal ug organisado.” – SK

Factors Shaping Experiences:

- Knowledge gaps in parliamentary procedure.
- Weak coordination in sessions and conflicting opinions.

- Lack of structured documentation and evaluation.

“Kung daghan opinyon, medyo chaotic. Usahay, ang disagreement kay personal o political.” – TREAS

Insights and Recommendations:

- Establish clear session agendas, standardized voting processes, and structured minutes.
- Implement regular evaluation of sessions and continuous parliamentary training.

“Ug ang minutes dapat klaro ug detailed. Dapat naa ang motion, seconding, voting results, ug action points.” – TREAS
“Pwede naay evaluation kada meeting aron makita unsay maayo ug unsay dapat i-improve.” – K2

Theme 3: Barangay Development Plan (BDP) Creation

Lived Experiences:

Participants emphasized the importance of inclusive community consultation and alignment with municipal plans:

“Mas maayo kung mas daghan ang involved sa planning process, labina ang mga sectoral representatives, youth, ug community leaders.” – CAPT

“Dapat unta naa tay coordination sa Local Development Council para makita nato ang alignment sa municipal plan.” – K2

Factors Shaping Experiences:

- Community participation and consultation practices.
- Intergovernmental coordination with municipal authorities.
- Resource constraints from outdated population and financial data.
- Lack of systematic monitoring and evaluation.

“Kung dili updated ang population o financial data, usahay dili sakto ang allocation sa mga programa.” – TREAS

Insights and Recommendations:

- Strengthen inclusive planning with sectoral representatives, youth, and community leaders.
- Use evidence-based budgeting and establish regular monitoring and evaluation.

“Evaluation ug monitoring system. Kung naay feedback kada quarter, mas makita unsay epektibo ug unsay dili.” – K2

Theme 4: Children in Conflict with the Law (CICL)

Lived Experiences:

Participants described initiatives to prevent youth involvement in crime and provide guidance:

“Ako, sa SK, nagplano nga maghimo og youth awareness program aron matabangan ang mga kabataan nga malikayan ang bisyo ug krimen.” – SK

Factors Shaping Experiences:

- Socio-economic and family challenges affected youth behavior.
- Program effectiveness depended on coordinated multi-stakeholder response.
- Lack of follow-up limited rehabilitation outcomes.

“Ang poverty, domestic violence, ug broken family structures maka-apekto sa moral development sa kabataan.” – TREAS

“Strengthen ang coordination sa tanod, volunteers, ug SK. Kung dali ang reporting ug monitoring sa youth issues, mas dali pud ma-intervene ang mga kabataan.” – K1

Insights and Recommendations:

- Implement mentoring programs and multi-stakeholder coordination.
- Provide follow-up, moral, and spiritual guidance to at-risk youth.

“Human sa blotter o intervention, dapat naay moral ug spiritual reinforcement.” – CAPT

Theme 5: Leadership, Morale, and Values

Lived Experiences:

Participants noted that leadership, team cohesion, and moral values influenced council efficiency:

“Gusto pud nako nga mas mapaligon ang leadership ug moral values sa council. Kinahanglan magtinabangay tanan.” – CAPT

“Kung united ang team, mas dali ang pag-decide ug mas epektibo ang mga programa.” – CAPT

Factors Shaping Experiences:

- Team dynamics and interpersonal relationships affected efficiency.
- Ethical governance culture and shared accountability shaped decision-making.
- Moral and spiritual development influenced cohesion.

Insights and Recommendations:

- Promote shared accountability, teamwork, and ethical governance.
- Encourage moral and spiritual development for council members.

“Dili lang sa secretary o treasurer ang responsibility; teamwork pud dapat.” – CAPT

Theme 6: Community Participation and Volunteer Empowerment

Lived Experiences:

Participants experienced active engagement in community programs and youth development initiatives:

“Para ang youth programs mahimong integrated sa overall barangay development.” – SK

“Unta mas ma-empower ang mga barangay tanod ug volunteers.” – K1

Factors Shaping Experiences:

- Volunteer empowerment and capacity influenced program implementation.
- Strong coordination among SK, committees, and community improved outcomes.
- Community support enhanced youth program effectiveness.

Insights and Recommendations:

- Empower volunteers and strengthen inter-committee coordination.
- Foster active community participation and integrate youth programs into overall development.

“Mas active ang participation sa community ug mas accountable ang tanan.” – K1

Theme 7: Technical Writing and Documentation

Lived Experiences:

Participants described challenges in preparing minutes, structured reports, and maintaining records:

“Usahay, kulang ang detalye sa final decision o motions, unya maglibog ang mga staff unsa ang buhaton sunod.” – SEC

Factors Shaping Experiences:

- Limited technical writing skills and inadequate templates.

- Absence of digital or visual tools hindered tracking and accountability.
- Inconsistent record updates affected monitoring and evaluation.

“Mas dali ma-monitor ang tanan kung updated ang records.” – SEC

Insights and Recommendations:

- Implement structured reporting, templates, and visual tracking tools.
- Maintain updated records and consider digital systems for monitoring and evaluation.

“Pwede sab mag-adopt og visual tracking system, sama sa whiteboard or projector, para klaro ang agenda, discussion points, ug final decisions.” – SEC